

Väljaandja:	Tervise- ja tööminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-tervikekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2016
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	29.02.2020
Avaldamismärge:	RT I, 08.09.2015, 4

Töövõime hindamise taotlusele kantavate andmete loetelu, töövõime hindamise tingimused ja töövõimet välistavate seisundite loetelu

Vastu võetud 07.09.2015 nr 39

Määrus kehtestatakse [töövõimetoetuse seaduse](#) § 5 lõike 4 ja § 6 lõike 3 alusel.

§ 1. Reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Määrusega sätestatakse töövõime hindamise taotlusele kantavate andmete loetelu, töövõime hindamise tingimused ja töövõimet välistavate seisundite loetelu.

(2) Määrust kohaldatakse pikaajalise tervisekahjustusega isiku töövõime hindamisel töövõimetoetuse seaduse tähenduses.

§ 2. Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) töövõime hindamine – pikaajalise tervisekahjustusega isiku töövõime ulatuse tuvastamine, mille käigus võetakse arvesse isiku terviseseisundit, isiku hinnangut oma tegutsemisvõimele ning sellest tulenevaid tegutsemise ja osalemise piiranguid, nende prognoosi ja eeldatavat kestust ja tehakse otsus töövõime ulatuse kohta ning vajaduse korral antakse soovitusi töötingimuste ja abivahendite kasutamise ja töövõime toetamise kohta;
- 2) tegutsemise ja osalemise piirang (edaspidi *piirang*) – takistus, mida isik kogeb tegevuse sooritamisel või igapäeva elu olukordades;
- 3) eksperdiarvamus – töövõime hindamisel tervishoiuteenuse osutaja või arstiõppe läbinud Eesti Töötukassa (edaspidi *töötukassa*) töötaja antud arvamus isiku kehalise ja vaimse võimekuse valdkondades piirangute esinemise või puudumise kohta, töövõime ulatuse, seisundi muutumise prognoosi ja töövõimet välistava seisundi või erijuhtumi esinemise kohta koos asjakohaste põhjenduste ning töötingimusi, abivahendeid ja töövõime toetamist puudutavate soovitustega;
- 4) valdkond – vastastikusel seoses olevate füsioloogiliste funktsioonide, anatoomiliste struktuuride, tegevuste, ülesannete või elualade praktiline ja tähenduslik kogum;
- 5) võtmetegevus – töösoorituseks oluline ja vajalik tegevus;
- 6) erijuhtum – juhtum, mille korral valdkondade kaupa tegutsemisvõimet hinnates on piirangud vähe väljendunud või ei vasta osalise või puuduva töövõime kriteeriumitele, kuid isiku töötamine on terviseseisundi tõttu osaliselt või täielikult takistatud;
- 7) tegutsemisvõime – isiku võime täita ülesannet või sooritada tegevust;
- 8) ekspertiisimeeskond – töövõime hindamise pädevusega arstidest ja spetsialistidest koosnev meeskond.

§ 3. Töövõime hindamise taotlusele kantavad andmed

(1) Töövõime hindamiseks kantakse töövõime hindamise taotlusele (edaspidi *taotlus*) järgmised andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood või selle puudumisel sünniaeg ja sugu;
- 3) aadress, e-posti aadress ja telefon;
- 4) haridustase ja eriala;
- 5) andmed töötamise kohta;
- 6) andmed abivahendite ja kõrvalise abi kasutamise ning töövõime toetamise kohta;
- 7) perearsti, põhiliselt raviva eriarsti või töötervishoiuarsti andmed;
- 8) nende spetsialistide andmed, kes lisaks käesoleva lõike punktis 7 nimetatud arstidele saavad anda lisainfot isiku töövõime kohta;
- 9) seadusliku esindaja ja tema esindusõiguse andmed;
- 10) isiku eest taotluse täitnud isiku andmed;

11) tervishoiuteenuse osutaja vastuvõtul käimiseiga seoses erivajadusest tingitud lisakulude hüvitamise vajaduse olemasolu töövõimetoetuse seaduse § 7 lõike 3 tähenduses.

(2) Isik annab taotlusel hinnangu alljärgnevates kehalise ja vaimse võimekuse valdkondades ja võtmetegevustes piirangute esinemise või puudumise kohta:

- 1) liikumine – liikumine eri tasapindadel, ohutu ringiliikumine, seismine ja istumine, muud liikumise piirangud;
- 2) käeline tegevus – käte sirutamine, asjade ülestõstmine ja liigutamine, käteosavus, muud käelise tegevuse piirangud;
- 3) suhtlemine – nägemine, kuulmine ja kõnelemine, teiste inimestega suhtlemine, muud suhtlemise piirangud;
- 4) teadvusel püsimine ja enesehooldus – teadvusel püsimine ärkveloleku ajal, soole ja põie kontrollimine, söömine ja joomine, muud teadvusel püsimise ja enesehoolduse piirangud;
- 5) õppimine ja tegevuste elluviimine – tegevuste õppimine, tegevuste alustamine ja lõpetamine, muud õppimise ja tegevuste elluviimise piirangud;
- 6) muutustega kohanemine ja ohu tajumine – väljaskäimine, ohu tajumine, toimetulek muutustega, muud muutustega kohanemise ja ohu tajumise piirangud;
- 7) inimestevaheline lävimine ja suhted – sotsiaalsete olukordadega hakkamasaamine, olukorrale kohane käitumine, muud inimestevahelise lävimise ja suhete piirangud.

(3) Isik annab taotlusel hinnangu käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud valdkondades piiranguid mõjutavate järgmiste asjaolude kohta:

- 1) alkoholi, narkootiliste, psühhotroopsete ja teiste sõltuvust tekitavate ainete ning ravimite mõju;
- 2) muud tervisehäired.

(4) Taotlusele kantakse andmed käesoleva määruse §-s 4 sätestatud töövõimet välistava seisundi olemasolu kohta.

(5) Kui isik on taotlusel märkinud käesoleva määruse §-s 4 nimetatud töövõimet välistava seisundi esinemise, pole tal kohustust anda hinnangut piirangute esinemise või puudumise kohta käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud valdkondades ja võtmetegevustes.

(6) Kui eksperdiarvamus ei kinnita käesoleva määruse §-s 4 nimetatud töövõimet välistava seisundi esinemist või kui isik taotleb koos töövõime hindamisega puude tuvastamist, tuleb isikul anda hinnang piirangute esinemise või puudumise kohta kõikides käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud valdkondades ja võtmetegevustes.

§ 4. Töövõimet välistavad seisundid

Isiku töövõimet välistavad seisundid on:

- 1) IV astme vähkkasvaja;
- 2) dialüüsravi;
- 3) juhitud hingamine;
- 4) väljakujunenud dementsus;
- 5) raske või sügav vaimne alaareng;
- 6) püsivalt voodihaige.

§ 5. Töövõime hindamine

(1) Töövõime hindamiseks koostatakse eksperdiarvamus järgmiste andmete alusel:

- 1) taotlusel olevad andmed;
- 2) töövõimetoetuse seaduse § 7 lõike 5 alusel sätestatud terviseandmed;
- 3) taotleja tegutsemisvõime täpsustamise vajaduse korral andmed taotlusel nimetatud arstidelt ja spetsialistidelt ning tervishoiuteenuse osutaja poolt eksperdiarvamuse koostamisse kaasatud ekspertiisimeeskonnalt.

(2) Kui töötukassa on saatnud isiku töövõimetoetuse seaduse § 7 lõike 3 alusel tervishoiuteenuse osutaja vastuvõtule, lähtub tervishoiuteenuse osutaja eksperdiarvamuse andmisel lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele järgmistest vastuvõtu käigus saadud andmetest:

- 1) vaatluse tulemused ja inimese antud selgitused;
- 2) vajaduspõhiste tegutsemis- ja osalemisvõime testide tulemused.

(3) Töövõime hindamisel arvestatakse isiku tegutsemisvõimet parandavate või säilitavate abivahendite kasutamist ja määratud ravi järgimist ning kirjeldatakse isikul esinevate piirangute avaldumist, põhjuseid ja mõju tegevusvõimele ning isiku kohanemist piiranguga.

§ 6. Eksperdiarvamuse andmine

(1) Eksperdiarvamus antakse isiku tegutsemisvõime kohta käesoleva määruse § 3 lõikes 2 nimetatud valdkondade võtmetegevuste kaupa, välja arvatud §-s 4 nimetatud töövõimet välistava seisundi kinnitamisel.

(2) Eksperdiarvamus võetakse iga valdkonna ja võtmetegevuse kohta hinnangu andmisel arvesse käesoleva määruse § 3 lõikes 3 nimetatud asjaolusid.

(3) Võtmetegevuste sooritamisel esinevate piirangute raskusastmeid ja iga valdkonna võtmetegevuste kokkuvõtlikku raskusastet hinnatakse vastavalt käesoleva määrusega kehtestatud võtmetegevuste raskusastmete vastavustabelile (lisa):

- 1) 0 – piiranguid ei tuvastatud;
- 2) 1 – kerge piirang: piirang, mis ei takista eriti isiku igapäevaelu või esineb vähem kui 25% ajast;
- 3) 2 – mõõdukas piirang: piirang, mis takistab sageli isiku igapäevaelu või esineb 25–50% ajast; tegevus on ilmselgelt raskemini teostatav kui ilma pikaajalise tervisekahjustuseta inimesel;
- 4) 3 – raske piirang: piirang, mis segab oluliselt isiku igapäevaelu, esineb väga sageli või pidevalt; tegevuse sooritamine on peaaegu võimatu, kuid mingil määral siiski teostatav;
- 5) 4 – täielik piirang: piirang, mis segab ja takistab pidevalt igapäevaelu; tegevust ei ole võimalik sooritada, vastav funktsioon puudub.

(4) Ühe võtmetegevuse kokkuvõtlik raskusaste võrdub küsimuste punktiväärtustest suurimaga.

(5) Valdkonnas esinevate piirangute kokkuvõtlik raskusaste võrdub valdkonna võtmetegevustes esinevatele piirangutele antud raskusastmetest suurimaga.

(6) Võtmetegevuste raskusastmed summeeritakse töövõime ulatuse tuvastamiseks, välja arvatud raskusastmed arväärtustega 0 ja 1.

(7) Kui eksperdiarvamuse andmisel ilmneb erijuhtum, hinnatakse sellest tuleneva piirangu raskusastet arväärtusega 4.

§ 7. Eksperdiarvamus

(1) Eksperdiarvamus koosneb järgmistest andmetest:

- 1) võtmetegevuste kaupa taotleja täidetud andmete alusel piirangu raskusaste vastavalt käesoleva määruse §-s 6 kirjeldatule;
- 2) võtmetegevuste kaupa eksperdiarvamuse andja hinnang selle kohta, kas meditsiiniliste andmete alusel taotleja tervises seisund vastab või ei vasta taotleja hinnatud piirangu raskusastmele;
- 3) võtmetegevuste kaupa piirangu raskusaste koos eksperdiarvamuse andja põhjendusega, kui meditsiiniliste andmete alusel taotleja tervises seisund ei vasta taotleja hinnatud piirangu raskusastmele;
- 4) võtmetegevuste kaupa diagnoosid, millele eksperdiarvamus tugineb;
- 5) valdkondade kokkuvõtted;
- 6) taotleja tegutsemisvõimet kokkuvõtten arvamus.

(2) Valdkonna kohta koostatakse kokkuvõte, milles isiku või eksperdiarvamuse andja hinnangul piirang esineb ning milles sisalduvad järgmised andmed:

- 1) piirangu raskusaste;
- 2) piirangu avaldumine, põhjus ja mõju tegutsemisvõimele;
- 3) objektiivne staatus ja uuringutulemused;
- 4) piirangu põhjustanud tervisekahjustuse kulg;
- 5) isiku enesehinnang ja kohanemine piiranguga.

(3) Erijuhtumi kohta koostatakse kokkuvõte, milles sisalduvad:

- 1) diagnoosid ja seisundid, millele eksperdiarvamuse andja tugineb;
- 2) valdkonnad ja võtmetegevused, kui nende koosmõju on käsitav erijuhtumina;
- 3) piirangu avaldumine, põhjus ja mõju tegutsemisvõimele, objektiivne staatus ja uuringutulemused, piirangu põhjustanud tervisekahjustuse kulg.

(4) Eksperdiarvamuse põhjal koostatakse kokkuvõtten arvamus, milles loetletakse: hinnangu aluseks olevad diagnoosid, seisundid ning taotluses ja eksperdiarvamuses nimetatud piiranguga valdkondade kaupa piirangute raskusastmed, avaldumine, objektiivne staatus, uuringutulemused, piirangu põhjustanud haiguse kulg, taotleja enesehinnang, kohanemine piiranguga, piirangu põhjus ja mõju tegevusvõimele ning antakse hinnang alljärgneva kohta:

- 1) valdkondade lõikes või erijuhtumi puhul piirangute põhjuste, avaldumise ja raskusastmete koosmõju isiku töövõimele;
- 2) tegevused, mille täitmine on piiratud või võimatu osalise või puuduva töövõime korral;
- 3) isiku töövõime ulatus vastavalt käesoleva määruse §-s 6 kirjeldatule koos põhjendusega;
- 4) seisundi muutumise prognoos osalise või puuduva töövõime korral;
- 5) töövõime vähenemise eeldatav kestus koos põhjendusega osalise või puuduva töövõime korral.

(5) Kokkuvõtvas arvamuses antakse soovitus sobivate ja mitesobivate töötingimuste kohta ning hindamise käigus selgunud vajaduse korral soovitus abivahendi kasutamise ja töövõime toetamise kohta.

(6) Eksperdiarvamuses töövõimet välistava seisundi kinnitamisel, koostatakse kokkuvõtten arvamus, milles loetletakse kinnituse aluseks olevad diagnoosid ja seisundid ning antakse hinnang käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 3–5 nimetatud asjaolude kohta.

§ 8. Töövõime ulatuse tuvastamine

(1) Ekspertiarvamuse andja hindab töövõime kas osaliseks või puuduvaks, kasutades kaalutusõigust kui võtmetegevuste piirangute raskusastmete arväärtuste summa on neli või suurem või erijuhtumi esinemisel või kui suhtlemise valdkonna võtmetegevuse piirangute raskusaste on hinnatud arväärtusega neli.

(2) Töövõime ulatuse tuvastamisel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kaalutusõiguse kasutamisel, arvestab ekspertiarvamuse andja eelkõige taotleja tegutsemisvõimet mõjutavate järgnevate asjaoludega: erinevates valdkondades isikul esinevate piirangute koosmõju, tervisekahjustuse või haiguse ulatus, kulg, raskusaste ja esinemise sagedus, isiku haiguskriitika ja -teadlikkus, ravisoostumus ning piirangute mõju igapäevategevustele.

(3) Ekspertiarvamuse andja hindab isiku töövõime puuduvaks, kui:

- 1) on tuvastatud käesoleva määruse §-s 4 nimetatud töövõimet välistav seisund;
- 2) mis tahes võtmetegevuse raskusaste on hinnatud arväärtusega neli.

(4) Ekspertiarvamuse andja hindab isiku töövõime osaliseks, kasutades kaalutusõigust arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud, kui isik ei suuda mis tahes võtmetegevust sooritada iseseisvalt.

(5) Ekspertiarvamuse andja hindab isiku töövõimeliseks, kui võtmetegevuste raskusastmete arväärtuste summa on kolm või väiksem.

(6) Töötukassa tuvastab isiku töövõime ulatuse töövõime hindamisel tehtud ekspertiarvamuse alusel.

§ 9. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2016. a.

Rannar Vassiljev
Tervise- ja tööminister

Marika Priske
Kantsler

[Lisa](#) Võtmetegevuste raskusastmete vastavustabel